

**FUNTZIO PUBLIKOAREN ZUZENDARITZAREN 040/2021 TXOSTENA,
URRIAREN 28KOA, EUSKADIKO OSASUN PUBLIKOAREN
AURREPROIEKTUARI BURUZKOA****I. HELBURUA ETA AURREKARIAK**

Txosten hau Euskal Funtzio Publikoari buruzko uztailaren 6ko 6/1989 Legearen 6.1 a) artikuluan xedatutakoaren arabera egin da, Euskal Autonomia Erkidegoaren Administrazio sailak sortu, ezabatu eta aldatzen dituen eta horien egitekoak eta jardun-arloak finkatzen dituen Lehendakariaren irailaren 6ko 18/2020 Dekretuaren 7.1.e) artikuluari dagokionez, eta Gobernantza Publikoari buruzko urtarrilaren 19ko 8/2021 Dekretuaren 18.a) artikulua arabera.

Ekainaren 26ko 8/1997 Legeak, Euskadiko Antolamendu Sanitarioarenak, Euskadiko osasun-sistema sortu eta eratu zuen, euskal osasun-administrazioari dagozkion jarduerak behar bezala antolatzeke eta antolatzeke bitarteko gisa. Azken helburua biztanleen osasun publikoa mantentzea, berreskuratzea eta hobetzea zen, Euskal Autonomia Erkidegoko osasun-baliabide publiko guztiek eratu.

2013an Helsinkin egindako osasuna sustatzeko munduko konferentziak, Politika guztietako osasuna ardatz duenak, agerian utzi zuen osasuna, neurri handi batean, osasun-esparrutik kanpoko faktoreek zehazten dutela. Horrela, osasun-politika eraginkorrek sektore publiko guztiei erantzun behar die. Ildo horretatik, politika guztietan osasuna aintzat hartzeko eskatu zien gobernuak, beren gobernu-estrategietan.

Horrenbestez, osasun publikoaren bilakaerak berekin dakar, gaur egun, hura aplikatzen esku hartzen duten eragile asko inplikatzeko. Jakina, Euskadiko Osasun Sistemak esku hartzen du, baina, gainera, osasun publikoaren arloan zalantzarik gabeko eragina duten gaitan eskumena duten Eusko Jaurlaritzako beste sail batzuek ere esku hartzen dute. Era berean, beste eremu batzuetan ere esku hartzen dute, hala nola unibertsitatean, osasun pribatuan, aldundietan, udaletan, herritarrengan, gizarte zibilean eta sektore pribatuan.

Horren ondorioz, ezinbestekoa da osasun publikoaren arloan esku hartzen duten eragile ugari bilduko dituen sistema berri bat, Euskadiko osasun-sistematik harago doana. Horrenbestez, Euskadiko Osasun Publikoaren Sistema sortu eta konfiguratu da. Sare publiko gisa antolatzen da, eta haren helburua da, politika guztietako osasunaren paradigman oinarrituta, zerbitzu integralak eskaintzea, herritarrek ahalik eta osasun-mailarik handiena lor eta mantentzea.

Lege honetako xedapenak Euskal Autonomia Erkidego osoan aplikatuko dira. Era berean, Euskal Autonomia Erkidegoan modu iraunkorrean edo aldi baterako bizi diren pertsonen aplikatuko zaizkie, edo Euskal Autonomia Erkidegoan noizean behin bizi direnei.

Honako hauei aplikatuko zaie: Euskal Autonomia Erkidegoko Administrazio Orokorrari, bertan kokatutako foru- eta toki-administrazioei eta horien guztien mendeko edo horiei lotutako erakundeei, bai eta osasun publikoan eragina duten ekintzak garatzen dituzten erakunde pribatuei ere. Administrazio publikoen arteko

koordinazioa eta lankidetzaz ziurtatuko da osasun publikoaren arloan, bakoitzak bere eskumenen esparruan.

Txosten horri dagokionez, erreferentziako araudia honako hau da:

- 1/1997 legegintzako Dekretua, azaroaren 11koa, Euskal Autonomia Erkidegoko Ogasun Nagusiaren Antolarauei buruzko Legearen testu bategina onartzen duena.
- 5/2015 Legegintzako Errege Dekretua, urriaren 30ekoa, Enplegatu Publikoaren Oinarrizko Estatutuaren Legearen testu bategina onartzen duena.
- 6/1989 Legea, uztailaren 6koa, Euskal funtzio publikoari buruzkoa
- 2/2015 Legegintzako Errege Dekretua, urriaren 23koa, Langileen Estatutuaren Legearen testu bategina onartzen duena

II.- AURREPROIEKTUAREN AZTERKETA

1.- Araubide propioko lanbide- eta administrazio-egitura

Aztergai dugun lege-aurreproiektuan, azken xedapenetako bigarrenak honako hau ezartzen du:

Osasun publikoaren arloko politikaren plangintza, koordinazioa, kudeaketa eta betearazpena osasun publikoaren organo zentralak eta haren lurralde-unitateek egingo dituzte, gainerako organoekin batera, osasun publikoaren arloan eskumena duen Eusko Jaurlaritzako sailaren zuzendaritzapean eta tutoretzapean.

Osasun publikoko eginkizunak betetzeko eta osasun publikoko euskal sistema benetan garatzeko, Eusko Jaurlaritzak berezko erregimeneko lanbide- eta administrazio-egitura eratu ahal izango du.

Euskadiko Ogasun Nagusiaren Antolarauei buruzko Legearen Testu Bategina onartzen duen azaroaren 11ko 1/1997 Legegintzako Dekretuaren 7. artikulua erakunde-antolamendua zehazten eta arautzen du:

- Administrazio orokorra;
- Administrazio Instituzionala:
 - Erakunde autonomak
 - Eta zuzenbide pribatuko erakunde Publikoak;
- Eta sektore publikoa:
 - sozietate Publikoak,
 - Euskal Autonomia Erkidegoko sektore publikoko fundazioak eta
 - Partzuergoak.

Erregimen propioko administrazio-egitura profesionalean erabilitako terminologia ez da sartzen indarrean dagoen araudian ezarritako terminologiaren barruan. Aurreproiektuak ez du argitzen zer tipologia proposatzen den.

Garatu beharreko eskumenen artean ahalmen publikoak baliatzea dakarten batzuk badaude, kasu honetan bezala, erakunde publiko berria Administrazio Orokorraren edo Administrazio Instituzionalaren barruan txertatu beharko da.

Funtzionarioen araubidea Enplegatu Publikoaren Oinarrizko Estatutuaren Legearen testu bategina onartzen duen urriaren 30eko 5/2015 Legegintzako Errege Dekretuan, Euskal Funtzio Publikoari buruzko uztailaren 6ko 6/1989 Legea eta Lan Baldintzen Akordioan arautzen da. Lan-kontratuko langileei dagokienez, 2/2015

Legegintzako Errege Dekretuak, urriaren 23koak, Langileen Estatutuaren Legearen testu bategina eta Jaurlaritzako lan-kontratuko langileen hitzarmen kolektiboa onartzen dituenak, arautzen du haien araubidea.

Egindako oharrak Euskadiko Aholku Batzorde Juridikoaren irizpenaren mende jartzen dira.

2.- Euskadiko Osasun Publikoaren Sistemaren antolaketa instituzionala

a) Nomenklatura

Euskadiko osasun publikoko sistemaren erakunde-antolamendua osasun publikoko sistemaren antolamenduari eta koordinazioari buruzko IV. kapituluko bigarren atalean aipatzen da.

34. artikuluko 5. paragrafoak berariaz ezartzen du:

"Euskal Autonomia Erkidegoak antolaketa-egitura bat izango du, bere Administrazio Orokorrean eta erakunde autonomoetan Euskadiko Osasun Publikoaren Sistema integratzera eta lege honen eta lege hau garatzen duten arauen arabera arlo horretan dagozkion eginkizunak betetzera bideratutako baliabide publiko guztiak bilduko dituena.

Egitura horren parte izango dira Eusko Jaurlaritzan eta haren erakunde autonomoetan osasun publikoari lotuta dauden baliabide pertsonalak eta materialak..."

Ez dakigu osasunaren arloan eskumena duen sailaren mendeko pertsona juridikoak elkartu nahi diren. Osasun Sailaren egitura organikoa eta funtzionala ezartzen duen martxoaren 23ko 116/2021 Dekretuak honako hau aipatzen du:

- Osakidetza-Euskal Osasun Zerbitzua zuzenbide pribatuko erakunde publikoa.
- Berrikuntza eta Ikerkuntza sanitariorako Euskal Fundazioa
- Beren estatutuen arabera Osasun Sailaren mende dauden beste erakunde batzuk

Arestian adierazi dugunez, Euskadiko Ogasun Nagusiaren Antolarauei buruzko Legearen Testu Bategina onartzen duen azaroaren 11ko 1/1997 Legegintzako Dekretuaren 7. artikulua erakunde-antolamendua zehazten eta arautzen du. Artikulu horretan ez da agertzen "entitate autonomoak" terminoa. Ondorioz, 34. artikuluan eta aurreztutako aurreproiektuan zehar hori aipatzen duten gainerako artikuluetan aldatu beharko da, terminologia 1/1997 Legegintzako Dekretuan ezarritako tipologietara egokitzeko.

Garatu beharreko eskumenen artean ahalmen publikoak baliatzea dakarten batzuk badaude, kasu honetan bezala, erakunde publiko berria Administrazio Orokorrean edo Administrazio Institutuzionalaren barruan txertatu beharko da.

b) Lurralde-unitateko osasun publikoko arduraduna

Zehazki, 35. artikuluan osasun publikoko organo zentral bat aipatzen da, haren eginkizunak banakatuta, lurralde-egitura bat jasotzen du, lurralde-unitate bakoitzak osasun publikoko arduradun bat duela, eta haren eginkizunak xehatzen ditu (37. artikulua), eta oinarrizko lurralde-unitateen sorrera aipatzen du.

Egitura horren parte izango dira Eusko Jaurlaritzan eta haren erakunde autonomoetan osasun publikoari lotuta dauden baliabide pertsonalak eta materialak. Hala ere, ez funtzio-zerrenda batean, ez bestean, ez dira jasotzen langileen kudeaketari buruzkoak, gaur egungo egituran lurralde-ordezkaritzei baitagozkie.

Ez dago definituta lurralde-unitateen maila organikoa, baina proposatutako egitura gaur egungoaren antzekoa da: organo zentral bat, Osasun Publikoaren eta Adikzioen Zuzendaritza eta hiru zuzendariorde, bat lurralde historiko bakoitzean zuzendariordeekin, eta eskualdeak lurralde-unitate bakoitzaren barruan. Egungo egiturari dagokionez, ez da aipatzen proposatzen den egitura berria.

Nolanahi ere, testuan ezin da aipatu lurralde-unitateko osasun publikoko arduradun bat. Erreferentzia egin beharko zaio bai organo arduradun bati, bai arduradun-postu bati, lurralde-unitatearen buruan administrazio-organoko bat egotearen arabera, bai lanpostuen zerrendako postu bati.

Egituraren definizioa Jaurlaritzaren dekretu bidez onartu beharko da, horretarako ezarritako administrazio-prozedurari jarraituz. Era berean, egokitzeak jotzen bada lanpostu berri bat sortzea, lurralde-unitateko osasun publikoko arduraduna, LPZn lanpostuak sortzeko ezarritako prozedurari jarraitu beharko zaio.

c) Osakidetza-Euskal Osasun Zerbitzuan zaintza-jarduerak egiten dituzten zerbitzuak.

50.1 artikulua osasun publikoko alerten eta larrialdien sistema sortzen du. Zuzendaritza osasun publikoko organo zentralari dagokio. Osasun Publikoaren Zaintzarako Sarea eta Osakidetza zaintza-jarduerak egiten dituzten zerbitzuak izango dira haren egituraren parte.

Zerbitzu horiek zein diren eta zaintza-zerbitzu horiei atxikitako lanpostuak zein diren zehaztu beharko da.

Geroago argitu gabe geratzen da, erregelamendu bidezko garapen batean, eta, Administrazio Institutuzionala osatzen duen erakunde bat sortzea badakar, lege bidez sortuta, langileak kudeatzeko gaitasuna zehazteko:

- Osasun publikoko organo zentralak zein maila organiko izango duen.
- Osasun publikoko organo zentrala zein administrazio-organori atxikita egongo den.
- Osasun publikoaren eta Adikzioen Zuzendaritzaren egoera zein izango den, egoera hori desagertuko den ala ez
- Zein izango da Osasun Publikoaren eta Adikzioen Zuzendariordetzaren eta lurralde historiko bakoitzeko Osasun Publikoaren eta Adikzioen zuzendariordeen egoera.
- Zein organok hartzen du bere gain langileen kudeaketa?
- Zaintza – jarduerak egiten dituzten zerbitzuei atxikitako lanpostuak.

3. Funtzionarioentzat gordetako eginkizunak

a) Osasun publikoko profesionalak

Osasun publikoko profesionalen definizioa betetzen dituzten funtzioen arabera zehazten da. Horiek funtsezko funtzio gisa xehatuta daude 4. artikuluan, eta, osasun publikoaren diziplina anitzeko izaeran oinarrituta, osasun publikoko hainbat profil profesional sartzeari eskatzen du. Gainera, osasun publikoko oinarritzko gaitasun profesional batzuk izango dituzte, aurreproiektuaren 23. artikuluan jasoak.

Enplegatu Publikoaren Oinarritzko Estatutuaren Legearen testu bategina onartzen duen urriaren 30eko 5/2015 Errege Dekretuaren 74. artikulua eta hurrengoek enplegu publikoaren egituraketa ezartzen dute, eta, artikulua horietan arautzen denez, administrazio publikoek lanpostuen zerrenden edo antzeko beste antolaketa-tresna batzuen bidez egituratzen dute beren antolamendua, eta lanpostuen izenak, lanbide-sailkapeneko taldeak, kidegoak edo eskalak, lanpostuak betetzeko sistemak eta ordainsari osagarriak jasoko dituzte.

Funtzionarioak kidegotan, eskalatan, espezialitatetan edo beste sistema batzuetan taldekatzen dira, hautaketa-prozesu baten bidez egiaztatutako gaitasun, gaitasun eta ezagutza komunak barne hartuta. Taldeak eta eskalak honela sailkatzen dira, horietara sartzeko eskatzen den titulazioaren arabera: a taldea: A1 eta A2 azpitaldeak; b taldea: c taldea: C1 eta C2 azpitaldeak.

Lan-kontratuko langileak lan-arloko legeriaren arabera sailkatuko dira.

Osasun publikoko profesionalen funtsezko eginkizunek eta oinarritzko gaitasunek ahalmen publikoak baliatzeko funtzioak biltzen dituzte:

- Osasunaren determinatzaileen gaineko jarduketak - 4 c)
- Osasun - politiken diseinua eta osasun-sistemaren antolamendua, eta osasun publikoko politiken diseinua eta artikulazioa.
- Gizarte -, lan-, ingurumen- eta ekonomia-baldintzak aldatzeko esku-hartzeak;
- Gobernantza, finantzaketa eta kalitatearen ebaluazioa osasun publikoa hobetzeko,
- Eskubide indibidualak eta kolektiboak mugatzea proposatzeko eskumena duen osasun-agintaritzaren erabiliz; osasun publikoko estandarrak garatzea eta zaintzea, eta estandar horiek betetzen direla eta betetzen direla ziurtatzea, osasun-ikuskapenak eta -auditoretzak egitea barne, bai eta zehapenak aplikatzea ere.
- Osasun publikoaren arloko ezagutzaren kudeaketa, informazioari, ikerketari, berrikuntzari eta ebaluazioari buruzko alderdietan.
- Osasun - politikak eta -programak planifikatu, formulatu eta ezartzea, haien baliabideak, antolaketa eta ebaluazioa kudeatuz.
- Arazoak konpontzea tresna egokiak erabiliz, zaintza-tresnak, informazio-iturriak, gizarte-ikerketak eta beste batzuk barne.
- Elikagaien segurtasunean esku hartzea, osasun-kontrola eta osasunerako arriskuen prebentzioa eginez.
- Ingurumen - osasunaren arloan jarduerak egitea eta hobekuntza kontrolatzeko eta sustatzeko neurriak hartzea.
- Laneko osasunaren arloan jarduketak egitea
- Osasun publikoko programak eta esku-hartzeak kudeatzea, baliabideak, antolaketa eta ebaluazioa barne.
- Gidalerroak ezartzea eta gidak eta protokoloak egitea.

Osasun publikoko profesionalen lanbide sanitarioen antolamenduari buruzko oinarritzko araudiak zehazten dituen konpetentzia profesional espezifikoak izango dituzte.

Administrazio honetako langile-mota, lehenik eta behin, Enplegatu Publikoaren

Oinarritzko Estatutuaren Legearen testu bategina onartzen duen urriaren 30eko 5/2015 Legegintzako Errege Dekretuan dago araututa. Langile horiek, 9. artikuluan, karrerako funtzionario gisa definitzen dira. Ondorioz, berariaz erreserbatzen zaio Estatuaren eta Administrazio Publikoen ahal publikoen egikaritzan edo interes orokorren babesean parte-hartze zuzena edo zeharkakoa eskatzen duten eginkizunak gauzatzea, Administrazio Publiko bakoitza garatzeko legean ezartzen den moduan.

Azken tartekiaren harira, adierazi behar da Euskal Funtzio Publikoari buruzko uztailaren 6ko 6/1989 Legea dela Euskal Autonomia Erkidegoa garatzeko legea, eta lege horren 19. artikulua ezartzen du euskal administrazio publikoetako lanpostuak, oro har, funtzionarioek beteko dituztela, eta berariaz arautzen dituela lanpostua lan-kontratuko langile finkoentzat gorde ahal izateko salbuespenak. Nolanahi ere, funtzionarioentzat gordeta egongo dira aginteaz baliatzea, aginduzko lege-aholkularitza, fede publikoa, ikuskapena, ekonomia- eta finantza-kudeaketaren kontrola edo fiskalizazioa eskatzen duten lanpostuak.

Indarrean dagoen araudiaren arabera, baliteke estatutupeko langileentzat irekita dauden Administrazio Orokorreko funtzionarioentzat gordetako lanpostuak egotea.

b) Osasun publikoko organo nagusiaren eta Osasun publikoko lurralde-unitateen eginkizunak

Euskal Autonomia Erkidegoko Administrazio orokorreko osasun publikoko organo zentralaren eta osasun publikoko lurralde-unitateen funtzioak aztertu ondoren, ikusi da funtzio horien barruan ahalmen publikoak baliatzea dakarten zenbait funtzio aipatzen direla, hala nola:

- Osasun-agintaritza erabiltzea
- Zehatzeko ahala erabiltzea.
- Eusko Jaurlaritzak osasun publikoaren arloan ezartzen dituen laguntzak kudeatzea.
- Osasun publikoko aurrekontua gauzatzea
- Adikzioen arloko euskal politika integrala definitzea.
- Ikuskatzeko ahala erabiltzea.
- Kontrol-neurriak hartzea

Ondorioz, funtzio horiek funtzionarioentzat gordetako lanpostuetan sartu behar dira.

4.- Edozein sail, erakunde autonomo edo zuzenbide pribatuko erakunde publikoko langileen eginkizunak aldatzea osasun publikoko larrialdi-egoeretan.

Euskadiko Osasun Publikoaren Sistemaren antolaketa instituzionala aipatzean, 31. artikulua honako hau zehazten du:

"Euskadiko Osasun Publikoaren Sistema osatzen duten administrazio publikoetako bakoitzak bere baitan antolatuko ditu osasun publikoaren arloan dagozkion eskudantziak baliatzeko baliabide publikoak eta kudeaketa-tresnak, bere jardun-eremuaren, eskumenen eta egituren arabera, eta lege honetan ezarritako printzipio eta aginduei jarraituz.

Osasun publikoko larrialdi-egoeretatik, pandemiatik edo osasun-krisitik eratorritako jardura guztietan, eta osasun publikoaren egiturari laguntzeko, osasun publikoaren arloan eskumenak dituzten administrazioetan, bai eta laguntza-

ingurune publiko eta pribatuan ere, giza baliabideak eta aurrekontu-baliabideak eta langileen eginkizun eta zereginak berrorientatzeko estrategiak definitu eta ezarri ahal izango dira.”

Zehazki, 22.4 artikuluan, osasun publikoko profesionalak definitzean, langileei funtzio eta zeregin berriak esleitzeko gaitasuna ematen zaie:

“Osasun publikoko larrialdi-egoeretan, osasun-krisiak eta pandemiak barne, langileei eginkizun eta zeregin berriak esleitu ahal izango zaizkie, bai eta daudenak aldatu eta birbideratu ere, Eusko Jaurlaritzako sail guztietan, Osakidetzan eta osasun-zerbitzuak ematen dituzten erakundeetan, osasun-egiturari laguntzeko.”

V. kapituluaren aztertzen den lege-aurreproiektuak osasun publikoko prestazioak eta jarduerak aipatzen ditu, eta, zehazki, 57. artikuluan, herritarren osasunaren babesa arautzean, osasun-larrialdi, epidemia edo pandemiaren kasuan, osasun-agintaritzak gaitzen du funtsezko neurri batzuk hartzeko, besteak beste:

“57.f) Osasun-agintaritzaren zerbitzura dauden langileen eginkizunak egokitzea, eta osasun-larrialdi baten aurrean eraginkortasunez erantzuteko gai diren langileak kontratatzea.”

Aldez aurretik, proposatutako egituraren izaera juridikoa definitu beharko da; horrek langileak kudeatzeko eskumenak mugatuko ditu, eta beti bermatuko du funtzionarioek legez haientzat erreserbatutako eginkizunak betetzea.

Zehaztu gabe dago zer zeregin berri mota egin beharko liratekeen osasun publikoaren arloan.

Aldaketa horiek egiteko oinarri diren inguruabarrak aldi baterakoak eta zehatzak direnez, eginkizun berriak berrantolatzea eta esleitzea ere behin-behinekoa izango da. Nolanahi ere, errespetatu egin behar da esleitutako funtzioak langilearen lanbide-taldearekin edo -kategoriarekin bat datozeela, eta haren lan- eta ordainsari-baldintzak errespetatuko zaizkio, udalerrri berean. Ikusi behar da laguntza-ingurune publikoan giza baliabideak laguntza-ingurune publikoaren barruan berrorientatzen direla, eta laguntza-ingurune pribatuan, berriz, giza baliabideak laguntza-ingurune pribatuaren barruan berorientatzen direla.

5. Gaitutako langileak kontratatzea eta profesionalak aldi baterako lagatzea administrazioen artean

a) Osasun publikoko larrialdi bati eraginkortasunez erantzuteko gai diren langileak kontratatzea.

Espresuki, osasun-larrialdietan edo pandemiatan, f) atalean, osasun-agintaritzari ahalmena ematen zaio, osasun-agintaritzaren zerbitzura dauden langileen eginkizunak egokitzeaz gain, osasun publikoko larrialdi baten aurrean eraginkortasunez erantzuteko gaitasuna duten langileak kontratatzeko, osasun-agintaritzaren eskumena izanik.

Ez dakigu zer esan nahi duen ("langile gaituak") esapideak; izan ere, hautatutako pertsona beti izango da gai esleitzen zaizkion eginkizunetarako, eta horregatik kontratatzen zaio. Nolanahi ere, aldez aurretik gaitutako langileen profila zehaztu beharko da.

Jarraian, indarrean dagoen araudiaren arabera langileak administrazio publikoekin lotzeko dauden figurak aipatzen dira.

Bitarteko funtzionarioen izendapena noiz egin behar den ezartzean, Enplegatu Publikoaren Oinarrizko Estatutuaren Legearen testu bategina onartzen duen urriaren 30eko 5/2015 Legegintzako Errege Dekretuak, berariaz, 10. artikuluan, egoera horien artean sartzen du aldi baterako programak gauzatzeko kasua. Programa horiek ezin izango dute hiru urtetik gorako iraupenik izan, eta beste hamabi hilabetez luzatu ahal izango dira, estatutu hau garatzeko funtzio publikoari buruz ematen diren legeen arabera, eta gehiegikerien edo metatzeen kasuan.

Bestalde, Osakidetzak, osasun-agintaritza den aldetik, ekainaren 26ko 8/1997 Legean, Euskadiko Antolamendu Sanitarioarenean, eta aplikazio espezifiko gainerako arauetan jasotako xedapenekin bat datorren langileen araubidea aplikatuko du.

EASLren 26.5 artikulua bigarren paragrafoak dioenez, egitura-izaerarik behin betiko aurreikusten ez den edo iraupen jakineko zereginak egiteari erantzuten dioten langile-premiekin behin-behineko eta lanaldi partzialeko nahiz lanaldi osoko estatutu-izaerako enplegu-harremana eragin ahal izango dute, betiere zuzkidura ekonomiko nahikoa badago. Lan-harremana horrek 6 hilabete arte iraun ahal izango du, eta gehienez hiru urte arte luzatu ahal izango da.

Artikulu beraren 6. paragrafoak aurreikusi duenez, EASLk espezializazio handiko kasu bereziak aurreikusi ditu, eta kasu horietarako, hautaketa-prozesu baten bitartez, zeinean berdintasun-, publizitate-, merezimendu- eta gaitasun-printzipioak beteko baitira, aldi baterako lan-kontratazioko araubideko profesionalak lotu ahal izango dira Osakidetzaren Euskal Osasun Zerbitzua ente publikoaren mendeko osasun-zerbitzuetako erakundeetara. Sinatzen den kontratu bakoitzean aurreikusitakoaren arabera jardungo du, eta horrek ez du ekarriko plantillako lanpostu funtzional berririk sortzea, ez eta lehendik dauden gaineko eskubiderik eskuratzea ere.

Horrenbestez, 57. artikulua idazketa berrikusi behar da, eta "kontratazioa" esamoldea aldatu; izan ere, sortzen den egituraren pertsonifikazio juridikoaren arabera, Administrazio Publikoaren lotura hau izango da: bitarteko funtzionario bat izendatzea edo lan-kontratu bat egitea.

Nolanahi ere, enplegu publikoa kudeatzeko irizpideak eta funtzio publikoaren arloan eskumena duen sailari esleitutako eskumenak bete beharko ditu. Egindako oharrak Euskadiko Aholku Batzorde Juridikoaren irizpenaren mende jartzen dira.

b) Hainbat administrazioen artean profesionalak aldi baterako lagatzea

Administrazio publikoen artean langileak aldi baterako lagatzeko aukerari dagokionez, 40.3 artikulua bigarren paragrafoak honako hau ezartzen du:

"Osasun publikoaren arloko eskumena duen Eusko Jaurlaritzako sailak parte hartuko du, bere eginkizunen arabera, Estatuko organoetan eta ekimen nazionaletan, estatuz gaindikoetan eta nazioartekoetan, baldin eta nahitaezkoa bada Euskadiko osasun-planaren helburuak eta osasun publikoko sistemaren estrategiak eta lehentasunak behar bezala garatzeko. Era berean, osasun publikoaren arloan eskumena duten administrazio publiko guztien arteko lankidetzak eta koordinazioa bultzatuko du, herritarren osasuna zaintzeko; lankidetzaren esparruan, osasun-arriskua edo -larrialdia dela-eta, profesionalen aldi baterako lagapena erraztu ahal izango da administrazioen artean."

Langileak lagatzeko erabilitako terminoa zalantzan jarri da, enplegu publikoaren arloan indarrean dagoen araudia aplikatu behar baita.

Funtzionarioei dagokienez, Enplegatu Publikoaren Oinarrizko Estatutuaren Legearen testu bategina onartzen duen urriaren 30eko 5/2015 Legegintzako Errege Dekretuaren 81. artikulua, karrerako funtzionarioen mugikortasunari buruzkoak, funtzionario publikoen borondatezko mugikortasunaren antolamendua aipatzen du, haien ordainsariak eta funtsezko lan-baldintzak errespetatuz.

Euskal Funtzio Publikoari buruzko uztailaren 6ko 6/1989 Legearen 54.6 artikulua beste administrazio publiko batzuetan lanpostuak edo eginkizunak betetzeko ematen diren zerbitzu-eginkizunak aipatzen ditu, eta zerbitzu-eginkizun horiek indargabetu egingo dira ezarritako epeak amaitzen direnean. Aldi baterakoa izango da, eta ordainsariak eta lanaren funtsezko baldintzak errespetatu beharko dira. Beste administrazio publiko batean zerbitzu-eginkizunetan daudenek administrazio horren lan-baldintzak bete beharko dituzte, sustapen profesionalari eta zerbitzutik kenteagatiko zehapenari dagokienez izan ezik.

Aldi baterako lagapen terminoa aipatzean lan-kontratudun langileei buruz ari bagara, Langileen Estatutuaren Legearen testu bategina onartzen duen urriaren 23ko 2/2015 Legegintzako Errege Dekretuaren 43. artikulua aplikatu behar da. Artikulu horretan berariaz baimentzen da langileak aldi baterako bakarrik lagatzea behar bezala baimendutako aldi baterako laneko enpresei.

Langileen aldi baterako lagapenaren kontzeptua lan-arloko legeriatik dator, eta legez kanpokoa da, oso kasu zehatzetan izan ezik.

6.- Osasun-agintaritzaren agenteak

83. artikuluan enplegatu publikoa aipatzen da agintaritzaren agente gisa. Enplegatu Publikoaren Oinarrizko Estatutuaren Legearen testu bategina onartzen duen urriaren 30eko 5/2015 Legegintzako Errege Dekretuaren 8. artikuluan, honela sailkatzen dira: karrerako funtzionarioak, bitarteko funtzionarioak, langile finkoak, mugagabeak edo aldi baterakoak, eta behin-behineko langileak.

Euskal Funtzio Publikoari buruzko uztailaren 6ko 6/1989 Legearen 19. artikulua arautzen du lanpostuak, oro har, funtzionarioek beteko dituztela, lanpostu jakin batzuk izan ezik. Salbuespen horien barruan sartzen dira kudeaketa-organo berezietan, organismo autonomoetan eta merkataritza-erakundeetan atxikitako lanpostuak, non eta ez duten agintea erabiltzea, nahitaezko lege-aholkularitza ematea, fede publikoa ematea, ikuskatzea, kontrolatzea edo administrazio batek ekonomia- eta finantza-kudeaketa ikuskatzea eskatzen; azken kasu horretan, funtzionarioentzat gordeko dira.

Ondorioz, enplegatu publikoaren esamoldea aldatu egin behar da, eta langile funtzionarioena jarri. Kontrako txostena eman zaio artikulu horren idazketari.

7.- Kide anitzeko organoen laguntza teknikoa ematea

Administrazio Publikoan ohikoa da batzorde eta kontseiluei laguntza teknikoa eta administratiboa ematea gaiaren arabera eskumena duen organoan lan egiten duten

langileek.

Irizpide horri jarraiki, bai 35.II) artikulua bai 39.4 artikulua osasun-organo zentralari esleitzen dizkiote eskumen horiek, osasun publikoaren arloko gai guztietan, bai aipatutako kide anitzeko organoei dagokienez, bai hala eskatzen duten beste batzuei dagokienez. Beste organo batzuen kontzeptuaren barruan, Osasunaren Behatokia sartu behar da.

Beraz, ondorioztatzen da osasun-organo zentralako langileei dagokiela aipatutako kide anitzeko organoei laguntza teknikoa eta administratiboa ematea, eta lan horiek beren lan-eremuarekiko hurbiltasunagatik egiten dituztela. Eginkizunak, oro har, lan-ordutegiaren barruan beteko dira.

Ondorioak

1.- Txosten honek funtzio publikoari berariaz edo modu eratorrian eragiten dioten gaiak baino ez ditu aztertzen, eta zuzendaritza honek ez ditu gainerako gaiak aztertuko.

2.- Araubide propioko egitura profesionala eta administratiboa Araubide propioko lanbide- eta administrazio-egiturak indarrean dagoen araudia bete behar du beti, bai egiturari dagokionez, bai langile motari dagokionez.

3.- Erakunde autonomoak Euskadiko Ogasun Nagusiaren Antolarauei buruzko Legearen Testu Bategina onartzen duen azaroaren 11ko 1/1997 Legegintzako Dekretuaren 7. artikulua erakunde-antolamendua zehazten eta arautzen du. Artikulu horretan ez da agertzen "entitate autonomoak" terminoa.

Ez dakigu Osasun Sailaren mendeko pertsona juridiko ospetsuak erakunde berrian sar zitezkeen; beraz, ezin da langileei nola eragiten dien zehatz-mehatz azertu.

Informazio gehiagorik ezean, ulertzen da aldatu egin behar dela 34. artikuluan eta aurkeztutako aurreproiektuan zehar aipatzen duten gainerako artikuluetan, terminologia 1/1997 Legegintzako Dekretuan ezarritako tipologietara egokitzeko.

Garatu beharreko eskumenen artean ahalmen publikoak baliatzea dakarten batzuk badaude, kasu honetan bezala, erakunde publiko berria Administrazio Orokorraren edo Administrazio Instituzionalaren barruan txertatu beharko da.

4.- argitu beharreko gaiak

Geroago, erregelamendu bidezko garapen batean, argitu gabe geratzen da, eta, Administrazio Instituzionala osatzen duen erakunde bat sortzea badakar, erakunde hori lege bidez sortuz, langileak kudeatzeko gaitasuna zehazteko:

- Osasun publikoko organo zentralak zein maila organiko izango duen eta Osasun publikoko organo zentrala zein administrazio-organori atxikiko zaion.
- Zein izango da Osasun publikoaren eta Adikzioen Zuzendaritzaren, Osasun publikoaren eta Adikzioen Zuzendariordetzaren eta lurralde historiko bakoitzeko Osasun publikoaren eta Adikzioen zuzendariordeen egoera, haiei atxikitako langileentzako ondorioak zehazte aldera.
- Zein organok hartzen duen bere gain langileen kudeaketa.
- Zeintzuk dira Osakidetzan zaintza jarduerak garatzen dituzten zerbitzuak?

- Osakidetza/Euskal Osasun Zerbitzuan zaintza-jarduerak egiten dituzten zerbitzuei atxikitako lanpostuak.

5.- Osasun publikoaren arduraduna lurralde-unitatean

Nolanahi ere, testuan ezin da aipatu lurralde-unitateko osasun publikoko arduradun bat. Erreferentzia egin beharko zaio bai organo arduradun bati, bai arduradun-postu bati, lurralde-unitatearen buruan administrazio-organoko bat egotearen arabera, bai lanpostuen zerrendako postu bati.

Egituraren definizioa Jaurlaritzaren dekretu bidez onartu beharko da, horretarako ezarritako administrazio-prozedurari jarraituz. Era berean, egokitze jotzen bada lanpostu berri bat sortzea, lurralde-unitateko osasun publikoko arduraduna, LPZren eta plantilla organikoaren aldaketa gauzatzeko, LPZn lanpostuak sortzeko ezarritako administrazio-prozedura errespetatu beharko da.

6.- Euskal Funtzio Publikoari buruzko uztailaren 6ko 6/1989 Legearen 19. artikulua ezartzen duenez, euskal administrazio publikoetako lanpostuak, oro har, funtzionarioek beteko dituzte, eta berariaz arautzen du zein salbuespenetan gorde ahal izango zaien lanpostua lan-kontratudun langile finkoei. Nolanahi ere, funtzionarioentzat gordeko dira agintea erabiltzea, nahitaezko lege-aholkularitza ematea, fede publikoa ematea, ikuskatzea, kontrolatzea edo ekonomia- eta finantza-kudeaketa ikuskatzea eskatzen duten lanpostuak.

Funtzionarioen berezko eginkizunak dira osasun publikoko organo zentralaren, lurralde-unitateen eta osasun publikoko profesionalen oinarrizko eskumen batzuk.

Indarrean dagoen araudiaren arabera, Administrazio Orokorreko funtzionarioentzat gordetako lanpostuak egon daitezke, estatutupeko langileentzat irekiak.

7.- Edozein sail, erakunde autonomo edo zuzenbide pribatuko erakunde publikoko langileen eginkizunak aldatzea osasun publikoko larrialdi-egoeretan

Zehazki, 22.4 artikuluan, osasun publikoko profesionalak definitzean, langileei funtzio eta zeregin berriak esleitzeko gaitasuna ematen zaie:

"Osasun publikoko larrialdi-egoeretan, osasun-krisiak eta pandemiak barne, langileei eginkizun eta zeregin berriak esleitu ahal izango zaizkie, bai eta daudenak aldatu eta birbideratu ere, Eusko Jaurlaritzako sail guztietan, Osakidetzan eta osasun-zerbitzuak ematen dituzten erakundeetan, osasun-egiturari laguntzeko."

Zehazki, 57.f) artikuluan, herritarren osasunaren babesaren arautzean, osasun-larrialdi, epidemia edo pandemiaren kasuan, osasun-agintaritzari ahalmena ematen dio funtsezko neurri batzuk hartzeko, besteak beste, osasun-agintaritzaren zerbitzura dauden langileen eginkizunak egokitzea eta osasun-larrialdi baten aurrean eraginkortasunez erantzuteko gaitasuna duten langileak kontratatzea.

Aldez aurretik, proposatutako egituraren izaera juridikoa definitu beharko da; horrek langileak kudeatzeko eskumenak mugatuko ditu, eta beti bermatuko du funtzionarioek legez haientzat erreserbatutako eginkizunak betetzea.

Zehaztu gabe dago zer zeregin berri mota egin beharko liritekeen osasun publikoaren arloan.

Aldaketa horiek egiteko oinarri diren inguruabarrak aldi baterakoak eta zehatzak direnez, eginkizun berriak berrantolatzea eta esleitzea ere behin-behinekoa izango da. Nolanahi ere, errespetatu egin behar da esleitutako funtzioak langilearen

lanbide-taldearekin edo -kategoriarekin bat datozela, eta haren lan- eta ordainsari-baldintzak errespetatuko zaizkio, udalerrri berean. Ikusi behar da laguntza-ingurune publikoan giza baliabideak laguntza-ingurune publikoaren barruan berrorientatzen direla, eta laguntza-ingurune pribatuan, berriz, giza baliabideak laguntza-ingurune pribatuaren barruan berorientatzen direla.

8.- Gaitutako langileak kontratatzea

Ez dakigu zer esan nahi duen "Ahaldundutako langileak" esapideak; izan ere, pertsona kontratatua bada, esleitzen zaizkion eginkizunak betetzeko gaituta dagoelako da. Nolanahi ere, gaitutako langileen lanbide-profila zehaztu beharko da aldez aurretik.

Indarrean dagoen araudiaren arabera, honako hauek dira langileak administrazio publikoetara lotzeko dauden figurak: bitarteko funtzionarioak, berariaz Enplegatu Publikoaren Oinarrizko Estatutuaren Legearen testuategina onartzen duen urriaren 30eko 5/2015 Legegintzako Errege Dekretuaren 10. artikuluan, bitarteko langileak izendatzeko inguruabarren artean sartzen da aldi baterako programak gauzatzea. Aldi baterako programa horiek ezin izango dute hiru urtetik gorako iraupenik izan, eta, gehienez ere, funtzio publiko hori garatzeko hamabi hilabeteko epea izango dute, gehienez ere.

Bestalde, Osakidetzak, osasun-agintaritza den aldetik, ekainaren 26ko 8/1997 Legean, Euskadiko Antolamendu Sanitarioarenean, eta aplikazio espezifikoko gainerako arauetan jasotako xedapenetara egokitzen den langileen araubidea aplikatuko du, eta horrek behin-behineko estatutupeko langileen enplegu-harremana ahalbidetzen du, EASLren 26.5 artikulua bigarren paragrafoa aplikatuz, arduraldi partzialeko eta lanaldi osoko erregimenarekin. Lan-harremana horrek 6 hilabete arte iraun ahal izango du, eta gehienez hiru urte arte luzatu ahal izango da.

Edo, bestela, EASLren artikulua beraren 6. apartatua aplikatuz, non espezializazio handiko kasu bereziak aurreikusten diren, zeinetarako, hautaketa-prozesu baten bidez, non berdintasun-, publizitate-, merezimendu- eta gaitasun-printzipioak beteko baitira, aldi baterako lan-kontratazioko araubidean dauden profesionalak lotu ahal izango baitira Osakidetza-Euskal Osasun Zerbitzua ente publikoaren mendeko zerbitzu sanitarioetako erakundeetara. Sinatzen den kontratu bakoitzean aurreikusitakoaren arabera jardungo du, eta horrek ez du ekarriko plantillako lanpostu funtzional berririk sortzea, ez eta lehendik dauden gaineko eskubiderik eskuratzea ere.

Horrenbestez, 57. artikulua idazketa berrikusi behar da, eta "*kontratazioa*" esamoldea aldatu; izan ere, sortzen den egituraren pertsonifikazio juridikoaren arabera, Administrazio Publikoaren lotura hau izango da: bitarteko funtzionario bat izendatzea edo lan-kontratu bat egitea.

Nolanahi ere, enplegu publikoa kudeatzeko irizpideak eta funtzio publikoaren arloan eskumena duen sailari esleitutako eskumenak bete beharko ditu.

Beti bermatuko da funtzionarioek legez haientzat erreserbatutako eginkizunak betetzea.

9.- Langileak aldi baterako lagatzea

40.3 artikuluko bigarren paragrafoko langileen aldi baterako lagapenaren kontzeptua lan-arloko legeriatik dator, eta legez kanpoko da, oso kasu zehatzetan izan ezik. Funtzionarioentzat, beste administrazio publiko batzuetako zerbitzu-

eginkizunak aplikatuko lirateke, Euskal Funtzio Publikoari buruzko uztailaren 6ko 6/1989 Legearen 54.6 artikulua araberako. Zerbitzu-eginkizun hori aldi baterakoa izango da, eta ordainsariak eta lanaren funtsezko baldintzak errespetatu beharko dira. Lan-kontratuko langileentzat, indarrean dagoen lan-arloko legeria errespetatu beharko da.

Beraz, zalantzan jartzen da langileak lagatzeko erabilitako terminoa, enplegu publikoaren arloan indarrean dagoen araudia aplikatu behar baita.

10.- Agintaritzaren agenteek funtzionarioentzat gordetako eginkizunak betetzean, 83. artikuluko enplegatutako publikoaren adierazpena aldatu egin behar da, eta, horren ordez, funtzionarioena jarri. Kontrako txostena eman zaio artikuluko horri.

Txosten hau egin da, egindako oharrekin, eta zuzenbidean hobeto oinarritutako beste txosten baten mende jarri da.

Vitoria-Gasteiz, 2021eko urriaren 28a

Sin.: Carmen Miralles Jordá
Aholkulari juridikoa

O.E.

Sin.: Juan María BARASORDA GOICOECHEA
FUNTZIO PUBLIKOKO ZUZENDARIA